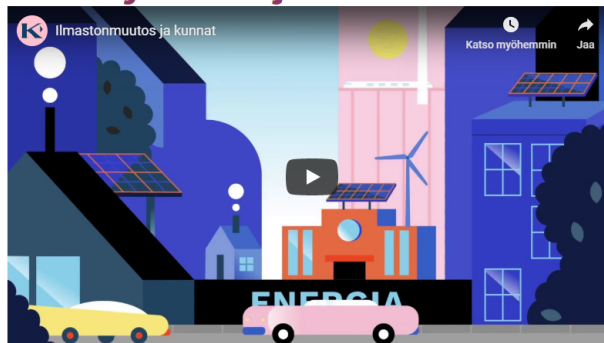

Aurinkoista kevään alkua opsialaiset

Etelä-Suomessa on tuntunut viime aikoina siltä, että marraskuu on jatkunut jo kolme kuukautta, eikä talvea tule ollenkaan. Lappi kuitenkin täyttyy lumesta. Eri puolella Suomea on paljon merkkejä, jotka ovat tavanomaisesta poikkeavia. Turussa kirsikankukat kukkivat jo helmikuussa. Samoja uutisia luemme eri puolilta maailmaa, Australia tulipalot ehkä niitä varoittavimpia. Ilmastonmuutos on vakavasti otettava asia ja kunnilla ja kaupungeilla on merkittävä rooli ilmastonmuutostyössä, sillä monet kuntien ratkaisut vaikuttavat siihen, millaisia päästöjä asukkaiden arjesta syntyy ja miten kotitaloudet voivat vaikuttaa lämmityksen päästöihin. Me määritämme yhdyskuntarakennetta ja liikkumistapoja ja infraratkaisuja. Kunnissa tehdään paljon palveluverkon kehittämistyötä ja voimme olla myös avainasemassa uusien energiatehokkaiden, kestäväen ympäristön ratkaisujen löytämiseksi. Esimerkkinä se, että hiilijalanjälkilaskelmat antavat paljon tietoa, millaiset rakennusratkaisut vievät kohti kestävää tulevaisuutta.

Kuntaliitto on laatinut tukipaketin kuntien ilmastotyön tueksi, lisätietoa ja materiaalia löydät tästä linkistä: <https://www.kuntaliitto.fi/ajankohtaista/2020/miten-ilmastonmuutokseen-voidaan-vaikuttaa-kunnissa-tukipaketti-kuntien>

Miten ilmastonmuutokseen voidaan vaikuttaa kunnissa? Tukipaketti kuntien ilmastotyön tueksi julkaistu

Ilmastonmuutos ja kunnat
(Kuvakaappaus)

Terveiset huippujohtajakoulutuksesta vol 3.

Opsia ry on yhteistyössä Suomen Kuntaliiton ja FCG:n järjestänyt huippujohtajakoulutusta. Meneillään on kolmas huippujohtajakoulutus ja tämä tarkoittaa, että pian jo 90 sivistystoimen johtotehtävissä toimivaa on koulutautunut huippujohtajaksi. Huippujohtajan seuraava jakso käynnistyy todennäköisimmin syksyllä 2021. Tässä kolmannessa koulutuksessa parhaillaan olevan Sodankylän sivistysjohtaja Anne Onnelan terveiset:

”Kunnat painivat tällä hetkellä hyvin paljon samankaltaisten haasteiden edessä olipa sitten kyseessä isompi tai pienempi kunta. Toimintaympäristön muutos haastaa tekemään uudella tavalla asioita yhdessä ja tähän Huippujohtajat III-koulutus on tuonut ajankohtaisinta ja tuoretta tietoa, mikä on motivoinut ja haastanut osallistujia pohtimaan sekä jakamaan osaamistaan ja etsimään uusia tapoja toimia kehittämällä, ohjaamalla, jakamalla ja rakentamalla vuorovaikutusta. Sen lisäksi, että koulutus haastaa kehittämään itseään johtajana vertaisryhmän ja laadukkaiden kouluttajien merkitys on ollut hieno asia. Kun ihmiset ovat yhdessä vastuussa tulevaisuudesta, haetaan voittoja yhdessä.”

Oppivelvollisuuden laajentaminen

Hallitusohjelman tavoitteena on, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 ikävuoteen. Lisäksi vahvistetaan ohjausta ja oppilashuollon palveluita sekä peruskoulun mahdollisuuksia tarjota jokaiselle riittävät valmiudet suoriutua toisen asteen koulutuksesta.

Opsia on ollut mukana seurantaryhmässä. Opsian edustajana toimii varapuheenjohtaja Peter Johnson. Tällä hetkellä pohditaan maksuttomuuden ratkaisuja ja vaihtoehdot ovat seuraavat: Toisessa mallissa oikeus kokonaan maksuttomaan toisen asteen koulutukseen jatkuisi neljä vuotta tutkintokoulutuksen suorittamisen aloittamisesta. Lisäksi tutkintokoulutusta mahdollisesti edeltävä nivelvaiheen valmistava koulutus olisi maksutonta yhden vuoden ajan. Toisessa mallissa oppivelvollisella opiskelijalla olisi oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen sen kalenterivuoden loppuun saakka, kun opiskelija täyttää 20 vuotta. Maksuttomuus koskisi sekä tutkintotavoitteista koulutusta että nivelvaiheen koulutusta.

Lakiesityksen mukaan oppivelvollisuus päättyisi silloin kun opiskelija täyttää 18 v tai sen lukuvuoden lopussa. Silloin ei kuitenkaan ole toisen asteen koulutusta vielä läpäisty ja nyt pitäisi määritellä miten maksuttomuus jatkuu sen jälkeen, kun oppivelvollisuusikä on ohitettu. Toisaalta oppivelvollisuusiän täyttyminen koulutuksen aikana ei välttämättä paranna koulutuksen läpäisyä ja tutkinnon suorittamista.

Erillisen oppivelvollisuuslain lakiluonnos on tulossa lausunnoille kevään aikana. Julkisuudessa on esitetty erilaisia tulkintoja valtiolle ja kunnille aiheutuvista lisäkustannuksista, mutta sen jälkeen kun rajaukset opiskelijoille maksuttomista opintomateriaaleista -tarvikkeista ja aineista sekä kuljetuksien periaatteista on tehty, päästään tarkempiin kustannusten laskentaan. Mielenkiintoista on mm. se minkä hintainen on opiskelijalle annettava kannettava tietokone. OKM:n arvioin mukaan se maksaa n. 300 € ja toisen arvioin, koulutuksen järjestäjien mukaan n. 600 €. Tavoitteena on edelleen, että uusi laki tulisi voimaan 1.8.2021 ja koskisi ensin yhtä ikäluokkaa, eli 9. luokalta samana vuonna lähteneitä. Oppivelvollisuus laajenisi sitten yksi vuosi-ikäluokka kerrallaan.

Opsialaisten alueellinen edunvalvonta kehittyy

Opsian hallituksen kokouksessa 24.1.2020 päätettiin, että Ylöjärven sivistysjohtaja Matti Hursti toimii hallituksen edustajana alueellisen edunvalvonnan kehittämisessä. Olemme saaneet vahvistusta esimiesten alueellisen edunvalvontatyöhön. Käynnissä on OAJ:n esimiesjärjestöjen SURE:n, Opsia:n, KEA:n ja VOL:n esimiesten yhteisaloite alueellisen esimiestyön vahvistamisesta ja se on OAJ:n hallituksen yksimielisesti hyväksymä. Kokeilu kokeilulle vuoden 2021 loppuun saakka. Tavoitteena on vahvistaa esimiesten asemaa edunvalvonnan näkökulmasta ja se ei tällä hetkellä toteudu parhaalla mahdollisella tavalla paikallisesti vaan tarvitaan laajempi näkökulma.

Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstökoulutus 2020

Opsia ry on tehnyt hakemuksen sivistystoimen johtoryhmien valmennukseen. Odottelemme parhaillaan rahoituspäätöstä. Valmennus olisi suunnattu sivistystoimen johtoryhmille. Sivistystoimen toimintaympäristössä toteutuu 2020-luvulla valtavia paikallisia, maakunnallisia, valtakunnallisia ja globaaleja muutoksia. Julkisen talouden tilanteen ollessa epävarma sote- ja maakuntauudistus, ilmastonmuutos, yhteistyö vaateet (mm. kuntaliitokset), väestönkehitys asettavat kaikki kovia haasteita sivistystoimen johtamiselle. Sivistystoimen johdon koulutukselle on laaja tarve jo yllämainittujen muutosten vuoksi. Johdossa tapahtuu henkilövaihdoksia ja organisaatioissa rakennemuutoksia. Pahimmassa tapauksessa koulutuksellinen eriarvoisuus saattaa lisääntyä, jollei johtamisosaaminen kehity ja vastaa haasteisiin. On äärimmäisen tärkeää kehittää sivistystoimea kaikilla tasoilla (systeminen muutos), hallinnossa, esimiestasolla ja henkilökunnan tasolla, tarvittavat muutokset eivät muuten toteudu laadukkaasti.

Valmennus kehittää johtamisen valmiuksia ja mahdollistaa uusia näkökulmia ja vaihtoehtoja tulevaisuuden strategian ja tavoitteiden yhteistoiminalliseen läpivientiin omassa kunnassa. Valmennus antaa mahdollisuuden ratkaista haasteita hyvässä kollegaverkostossa ja mahdollistaa yhteisten haasteiden ja kehittymistarpeiden ratkaisemisen yhdessä. Valmennus kehittää kykyä johtaa tulevaisuuden sivistystoimen tiimiorganisaatiota ja tarjoaa mahdollisuuden verkostoitua sivistystoimen johtajakollegoiden kanssa. Hanke toteutetaan kolmella paikkakunnalla. Hanke muodostuu kolmesta koulutusjatkosta.

Nyt vain toivomme, että valmennus käynnistyy toukokuussa 2020.

Valtion erityisavustuksia:

Laajemmat erityisavustushaut käynnistyvät pian ja linkin löydät

<https://www.oph.fi/fi/uutiset/2020/valtionavustukset-varhaiskasvatukseen-ja-yleissivistavaan-koulutukseen-haettaviksi>

LEAP-verkosto vie kesällä suomalaisia Australiaan

LEAP-verkosto vie ensi kesänä Sydneyn lähialueille kaikkiaan viisi suomalaista sivistyksen ja opetuksen ammattilaista opintomatalle. Kolme sivistys- ja opetustoimen johtajaa ja kaksi rehtoria. Kymmenpäiväinen vaihto varjostusjaksoineen ja seminaareineen on heinäkuun loppupuolella ja syksyllä australialaiskollegat tulevat Suomeen vieraaksi. Seminaaripuhujiksi on kutsuttu mm. professori Pasi Sahlberg NSW University Gonski Insititutesta ja Opsian varapuheenjohtaja Peter Johnson. Teemoina ovat ”Professional Confidence” ja ”Trustful Collaboration”.

LEAP-verkoston toiminta jatkuu ja muutama jäsen on jo ilmoittanut kiinnostuksensa vuoden 2021 asiantuntijavaihtoon. Ensi vuodelle kootaan jo uutta ryhmää. Australialaisten kiinnostus Suomen koulutusta kohtaan on suurta, joten LEAP-vaihtoon voi osallistua sitenkin, että kutsuu vain vieraaksi kollegan ja itse ei matkusta lainkaan Australiaan tai tekee sen myöhemmin.

Tiedustelut LEAP-yhteistyöstä: Peter Johnson sp: peter.johnson0402@outlook.com

Tulevia tapahtumia, julkaisuja ja mielenkiintoista seurattavaa

Opetusneuvos Aija Rinkinen (OKM), väitöstilaisuus 6.3.2020 kello 12 Helsingin yliopisto: Rautaa ja ruostetta -kuntien perusopetuksesta vastaavien ylimpien viranhaltijoiden näkemyksiä perusopetuksen vahvuuksista ja kehittämiskohteista.

Opetushallituksen Intohimona oppiminen Podcast-sarjasta on nyt ilmestynyt neljä jaksoa. Podcast-sarjan löydät täältä: <https://www.oph.fi/fi/intohimona-oppiminen>
Opetushallitus on täsmentänyt perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden arviointia koskevaa lukua osana vaiheittain tehtävää, pitkäaikaista arvioinnin kehittämistyötä. Arvioinnin linjaukset löytyvät täältä: <https://www.oph.fi/fi/uutiset/2020/opetushallitus-yhdenmukaistaa-arviointia-peruskouluissa-tavoitteena-oppilaiden>

Yksi Opetushallituksen vaikuttavuusohjelmista on yhteisökehittäminen ja johtamisen vahvistaminen ja lisätietoa löydät linkistä. Opsia on mukana Johtamisen oppivan yhteisön työskentelyssä. <https://www.oph.fi/fi/tietoa-meista/yhteisokehittaminen-ja-johtamisen-vahvistaminen>

Opsia ry vuosikokous pidetään 11.6.2020 kello 16.00 alkaen Sokos hotelli Triplassa Helsingissä, Pasilassa.

Valtakunnalliset sivistystoimen neuvottelupäivät 30.9.-1.10.2020 Sokos hotelli Triplassa. <https://koulutus.fcg.fi/Default.aspx?tabid=342&id=10799>

Hyvää kevättä 2020 toivottaen

Opsia ry:n hallituksen puolesta

Virpi Lehmusvaara
puheenjohtaja

Peter Johnson
varapuheenjohtaja